

CZUWAJ

CZASOPISMO TARNOWSKIEJ MŁODZIEŻY HARCERSKIEJ

REDAKCJA
I
ADMINISTRACJA
TARNÓW
MAŁA STRUSINA 2
□
CENA EGZEMPL. 2.50 K.

DWIE ROCZNICE.

Listopad... Listopadowy orężny czyn...

Dwa listopady znają już dzieje nasze. Jeden krwawiący noc łuną pożaru na Solcu, rozgłosny szczękiem broni spiskowców, pamiętny czynem Wysockiego Piotra i jego wychowanków ze Szkoły Podchorążych. Listopad rewolucji 31-go roku, zwycięstwa i ofiary. Listopad odzewu na carskie ukazy, na ucisk i gwałty, listopad podjętej rękawicy wyzwania, szpady rycerskiej wyciągniętej za honor i Ojczyznę.

Listopad „krwi i chwały”.

A żołnierz owe-
go listopada z przed-
stu niemal lat, to
stary napoleoński
wiarus, to zacięty,
twardy żołnierz, kar-
ny, wymusztrowa-
ny, co śmierci po-
tysiąc razy patrzył
w oczy bez lęku.
A obok niego młody
ochotnik, który idąc

na szaniec, śmiało rzucał okrzyk: „śmierć albo życie — tu wyboru niema”. Ten żołnierz snił się nam u ogniska, w rozśmianym furkocie ułańskich chorągiewek, w rozszalałym tętencie kawaleryjskiej szarży, w rozwiewnych mgłach salw grochowskich tyraljerów. Marzył się nam jego srebrno-złoty mundur, splamiony krwią Ostrołęki, jego upojne zwycięstwa i rozpaczny odwrót do stolicy; przez wieków oddale widzieliśmy bataljony czwartaków, w milczeniu przysięgające śmierci wśród głuchego dudnienia doboşów, i oczy nam wilgły wraz z nimi, gdy przekraczając granice i na dolę idąc tułaczą, palili swych proporców bojowych strzepy. Sen nasz to był o szpadzie, rycerska tęsknota dusz młodzieńczych.

Naczelnik Państwa, Komendant Józef Piłsudski i gen. Józef Haller na przeglądzie warszawskich drużyn harcerek w dniu 8 maja 1919 r., w czasie hymnu narodowego.

Aż przyszedł listopad drugi. Objawił się nam w łopocie sztandarów lechickich, należne sobie zajmujących miejsce, w jęku — strąconych z siłą zajętych gniazd królewskich — najeźdźczych ptaków, w szale radosnego uniesienia niewolników rozkutych z pęt, co wolność po-

czuli, w trwodze i pogębieniu haniebnem wroga, opusz-
czającego w ucie-
czce Piastowskie
ziemice.

Objawił się nam
w bohaterskim, wie-
kopomnym czynie
„Orląt” lwowskich,
w krwawych bojach
u rubieży, w trudach
olbrzymich wyzwolenia.
Zabrzmiął u
kresów trzaskiem
odwodzonych zam-
ków u karabinów,
splamił obficie u-
kraiinne śniegi krwią
młodą a gorącą, roz-
powiedział po wszej
ziemi, po półkulach
obu, sławę i cześć
żołnierza polskiego.

A żołnierzowi temu do szturm nie grały już po-
budki rozgłosne, nie kryły mu piersi rabaty barwiste,
sztandary nie chyliły się nad nim, gdy na okopy szedł.
Miast surm bojowych, był mu poświst wichru i śnieg
mu tumanem w oczy pluł; miast strojne mundury, strzép
szarej bluzy grzbiet mu okrywał zziębnięty; los dał mu
w udziale chłód, głód i nędzę nieraz gryzącą.

Ten żołnierz potrafił utrwalić Rzeczypospolitej wol-
ność, dotarł aż do jej kresów, by słupy bić na nich gra-
niczne, jak niegdyś czynili to Chrobrego króla woje.
Ten żołnierz, w nędzę i poniewierkę podany, podniósł
wysoko sztandar budzącego się z letargu państwa, roz-
winął go mimo wichr i burzę i pewną dźwierz go dłonią.